

Fietstocht door de Mekong Delta in Vietnam (6)

Drijvende huizen met v

Wereldwijd

[Ben Kloosterman]

Dinsdag 25 december, Eerste Kerstdag, blijkt in Vietnam een dag als alle andere. De winkels zijn open, grote drukte op de markten, bouwvakkers zijn aan het werk en kinderen gaan gewoon naar school. In Chau Doc, een stad aan de Cambodjaanse grens, bezoeken we de drijvende huizen met viskwekerijen op de Bassac rivier, een zijtak van de Mekong.

Een op een vlot van lege olievaten drijvende woning/viskwekerij op de oevers van de Bassac rivier.

Chau Doc is een stad met ruim 100.000 inwoners. Chau Doc is een grensplaats en was tot enkele jaren terug de enige grensovergang naar en van Cambodja. Van hieruit reizen de toeristen naar Cambodja, Thailand of Laos, en omgekeerd. De meeste vakantiegangers gaan per boot naar de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh of komen er vandaan. Ze verblijven hier één of meerdere

dagen en trekken dan weer verder. Het toerisme is hier dus van grote economische betekenis.

Drijvende visfarms

Van veel grotere financiële waarde zijn echter de drijvende huizen met visfarms langs de oevers van de Bassac rivier. De huizen zijn gebouwd op een vlot van lege olievaten. Er liggen er enkele hon-

Op reis in Vietnam

Oud-hoofdredacteur van De Molenaar, Ben Kloosterman, maakte met zijn vrouw Annie een fietstocht door Vietnam. Op 19 november 2007 stapten ze met hun Koga Myata's op het vliegtuig naar Saigon. Ruim zeven weken trokken ze door de Mekong Delta en legden daarbij in totaal zo'n 1500 km af. In een serie artikelen gaf Kloosterman een beeld van het land en de (snelle) ontwikkeling van de veehouderij en visserij, met in het verlengde daarvan de diervoeder- en visvoederindustrie. Dit is het laatste artikel in deze serie.

derden, gemiddeld van grote tot zeer grote afmeting. Ze doen dienst als permanente woning en herbergen een viskwekerij. Op de boulevard nabij het luxueuze Victoria hotel, word je continu aangeklampt voor een boottochtje over de Bassac. Het valt ons dan ook niet zwaar om een bootsman te vinden waarmee we in een smal houten bootje de rivier opvaren. Eenmaal aan de overkant van de -op dit punt- vierhonderd meter brede rivier, roeit de jongen handig tussen de vele visfarms door. Bij één ervan leggen we aan. Het is een groot 'huis' met in het midden een open ruimte. In de vloer bevinden zich meerdere vakken waarin grote gazen kooien hangen. Daarin worden hoofdzakelijk twee soorten catfish, basa en tra, een soort meerwal, gekweekt tot een marktbaar gewicht van ongeveer een kilogram. De grootte van de kooien varieert sterk en omvat soms honderden kubieke meters. Een kweekcyclus duurt circa 10 maanden. Via luiken in de vloer heeft de bewoner/viskweker toegang tot de kooien.

Eigen visvoer

De meeste kwekers produceren voor het overgrote deel hun eigen visvoer. Dat gebeurt op een heel simpele manier. In

t viskwekerijen

Na het mengen wordt het voer als grote klonten op de vloer te drogen gelegd.

de nabijheid van de bassins staat een mengmachine, een soort trog zoals die ook in bakkerijen is te zien. In die trog worden de grondstoffen gestort, bestaande uit graan(afval)producten, groenten en visafval. Na intensief mengen wordt de stijve deegmassa eruit geschept en als grote klonten op de vloer gelegd om iets in te drogen. Vervolgens worden de deegbrokken in een soort gehaktmolen tot grove korrels vermalen of ze worden als brokken gevoerd. Het voer is licht van gewicht en blijft aanvankelijk drijven, in tegenstelling tot garnalenvoer dat uit snelzinkende pellets bestaat met een hoge waterstabiliteit. Naast dit eigengemaakte voer wordt ook fabrieksmatig visvoer verstrekt.

De gekweekte vis uit dit gebied is voor een groot deel bestemd voor export, zo'n 20.000 ton per jaar. Europese landen, waaronder Nederland, zijn een belangrijk afzetgebied, evenals Amerika, Australië en Japan. De vis wordt overwegend als ingevroren visfilets geëxporteerd. Er wordt ook vis-saus van gemaakt en sinds 2006 wordt geëxperimenteerd om het vet van de vissen om te zetten in biobrandstof. Daarvoor werd een joint-venture opgericht tussen Agifish (een visexportcombinatie) en Saigon Petrol, een benzine-

maatschappij. Men streeft er naar om in het gebied rond Chau Doc op jaarbasis zo'n 10.000 ton biodiesel te produceren. Voor de hele Mekong Delta zou dat wel 60.000 ton kunnen zijn. Het zou een extra bron van inkomsten kunnen zijn voor de viskwekers en het milieu ten goede komen. —

In een mengmachine wordt het voer gekneed uit graan- en visafval en groeten.

Cu Chi tunnels

Ongeveer 30 km ten westen van Saigon bevinden zich de tunnels van Cu Chi. Dagelijks worden de tunnels door duizenden toeristen en Vietnamezen bezocht. Het is een indrukwekkend ondergronds netwerk van ruim 250 km gangen, schachten en ruimtes waarin de Vietcong zich schuilhield voor de Amerikaanse strijdkrachten. Het complex bestaat uit meerdere etages, verbonden met smalle kruiptunnels van amper 70 cm breed en 80 cm hoog.

De eerste tunnels ontstonden al ten tijde van de Franse overheersing, maar werden begin jaren zestig uitgebreid tot opslagplaatsen voor munitie, wapens en voedselvoorraden. Er waren onder de grond zelfs scholen, ziekenhuizen, keukens, slaapkamers en andere verblijven. Bovengronds waren alle ingangen goed gecamoufleerd en er waren vele dodelijke boobytraps in de vorm van valkuilen met puntige bamboestokken, dichtklappende luiken met spijkers, voetklemmen en ander moordtuig. Voor de Amerikanen was het een verschrikking, vooral ook de ondergrondse vuurgevechten in de nauwe tunnels. Het bezoek aan de Cu Chi tunnels maakte diepe indruk. Trouwens, heel onze fietstocht door de Mekong Delta was een geweldige belevenis en ervaring.